

ШУТОШЪ

ЛИСТЪ ЗА ШЕГА И САТИРА.

ИЗЛЪЗВА ВСЪКА СЪББОТА.

Спомоществованія се приематъ всякога за три мѣсеца прѣд-
плащаны по едно бѣло меджидіе или на листъ по 2 гроша.

Писма, дописки и всичко що се отнася до вѣстника отправа-
ся въ Цариградъ до Редакціята ШУТОША въ Агостанъ-ханъ № 14.
Назначеніята по влизъ посетители, отговарятъ за дѣяжтъ
на вѣстника

Българското издание ШУТОША по финансовѣ часть нѣма
никакъ свръсъкъ съ изданието му на другитѣ языцы нито съ
главното управленіе на вѣстника отъ притежателя му.

Писма неплатени и поръчки непредплащени не сѣ приети.

Статіи пращаны до редакціята, вѣстени или не, не сѣ
вращатъ.

ТРОШУ най правилно, ако се водимъ по из-
сѣдованіята на Г-на Мушака, по и Торшу спо-
рѣтъ противницитѣ на кликавытъ правила, а че
и *Туршу* еже есть *армея* (Луд-викъ Жюль), сла-
вень генералъ френецъ роденъ въ Морвиханъ
Бретанскій и (о, гавра ориснишка!) тѣкмо на
12 Марта 1815. Пустата му честь се показала
много жестока, къмъ него: като да не е было
доста за него тая злочестина дѣто да сяказва
Трошу и Торшу, но былъ осѣденъ да носи и
крыщелното име *Жюль* и да бжде прѣдшест-
венникъ и прѣдтеча на прославившитѣ и себе
си и роднижтъ си велики *Жюлевци* — Жюль
Фавра, Жюль Ферру или Ферри и Жюль Симона.

Военното или войничкото по не и воинствен-
ното *поприще*, а че ако щѣте и *поприще* на гос-

подица Жюля Трошія не е было отъ какъ-год-
нитѣ, но — отъ нѣй сгоднитѣ: на 25 години
станалъ Капитанъ-Трошу, на 28 години, Юзъ-
баша-Трошу, на 31-Трошу бинбашіята, на 38
— лейтенантъ колонель, на 39 подгенералъ и
на 44 генералъ командантъ отъ дивизіи¹⁾ от-
личилъ се въ италианскійтъ воененъ походъ, а
на 1866 былъ натоваренъ да приготви единъ
планъ за прѣобразованіе на войскажтъ. На 1867
обнародвалъ единъ книжка съ насловіе *Френска-
та войска на 1867*. Туй списаніе привлякло
общее вниманіе, като ориснишко и перодич-
нѣто връзъ списателя на оногось който управ-
лявалъ тогазъ честятъ на Френскійтъ народъ за
ефтенжтъ цѣнъ на годишенъ доходъ петсто-
тинъ милиона франгы само отъ копчетата на
бутушитѣ и отъ опнацитѣ на пушкытъ на вой-
скажтъ, записваны въ бюджеттъ на държавжтъ.
Отъ туй негодование на този всестрошающій
тогазъ управникъ на Францъ срѣшу *нестро-
шенныйтъ* тогазъ Трошу, захваща политичес-
кото негово поприще — не на строшителя а
на нестрошившиятъ се тогазъ Трошу.

1) Читателитѣ ще прошаватъ дѣто не сме прѣвели на Бъл-
гарскы тѣзи чинове и званія; тѣ трѣба да знайтѣ че и да сме
искали това не ни е было възможно, защото по языкътъ ни не
се намѣрватъ названія не само за военны чинове и званія но
и за черковны. За това и до днесъ нѣй наричамъ както во-
еннытъ тѣй и черковнытъ наши чиновници съ чужды названія; а
народнытъ наши чиновначалническы названія, каквото сѣ отъ во-
еннытъ Коли-Куче, Кради-Кравж, Блѣсни-Габръ, Лапи-Мухж,
Страхо-пжзи, Умри-Михо и черковнытъ Мошъ-Пую, Заплесни-
Патжж, Въртоглавж-Пуйжж, Куфа Кратунж за жалость ако и дѣй-
ствителны, останжи сѣ въ неупотрѣбеніе поради влизаніето на
модытъ, и днешнытъ поети продължаватъ да въспѣватъ воин-
ственността на Българитѣ съ славнытъ хваления:

И Умри-Михо младъ юнакъ

Дуконж главж не сязвалъ

Кокошж не е закачалъ. . . .

Слѣдъ първѣтъ напакы побѣды на непобѣдимѣтъ отъ скоро френскѣ войскѣ на 1870 безъ да ся грѣе толкозъ за несполукѣтъ си въ Елзасъ, колкото за гилѣтъ лемонѣ, конто го чакахъ въ Парижъ, Наполеонъ III башъ воевода, въ тѣзъ войнѣ назначава Трошу воеводѣ за воененъ управитель на столицѣтъ, подъ главатарството на воеводицѣтъ Евгениѣ и на нейныйтъ подкрачолникъ гернелара Паликао, прославившаго ся съ атакѣтъ си въ кытаѣ, това бѣше едѣва ли не послѣднето отъ *Куро*-дипломатическѣтъ дѣла на геніалныя въ тилѣтъ Наполеона III-тяго, който въ минмото си вѣщичество да вврѣля пепель въ очитѣ на подданицѣтъ си изврѣни и това въ видѣ на удовлетвореніе на общественото мнѣніе, цѣлѣтъ на което далеко не познаваше отъ напѣдѣ, както не го познава и днесъ еще нашійтъ Генералъ Балабановъ съ подкрачолника си *гери-налара* Н. П. Тѣпчилешова, прославившаго ся съ атакѣтъ си въ новото заправаніе на Българскѣтъ черквѣ за економисваніе на ветѣтъ си спекулы егоже и иже съ ними.

Расприци нѣкои раздигнахти успѣшно между нестрошениѣтъ еще Генерала Трошу отъ едниѣ странѣ и Евгениѣ воеводѣ и Паликао гери-налара, докарахъ популярностѣтъ на първийтъ до върхѣтъ на величіето си, а будалитѣ Парижанѣ, като ся въззвивахъ за честити и съ това само дѣто назначениѣтъ отъ Корсиканеца Императоръ Генералъ не ся пѣше толкозъ лесенъ да ближе погытѣ на едниѣ *испани-олѣ* императрицѣ, привѣтствовахъ съ довѣріе, дори и съ благодареніе, назначеніето му за управитель на Парижъ. Но въсперениѣтъ отъ назначеніето му надежды на Парижанѣтъ наскоро щѣли да останѣтъ излѣганы, както и надеждѣтъ на Българѣтъ отъ гери-налара Балабанова. Съгледало ся че минимийтъ независимъ характеръ на генерала не былъ нищо друго освѣнъ притворство; а когато настанѣ деньтъ 4 Септември ясно ся доказа че ако Трошу не обѣрихъ изново топовныѣ гърмѣжи къмъ гърбѣтъ на Парижанѣтъ, както на 2 Декември 1851, това той направи не толкозъ отъ антипатіѣкъ къмъ паднѣлѣтъ диктаторѣтъ колкото отъ симпатіѣкъ къмъ оцѣзи която щѣше да ѣхъ наслѣди.

Исто тѣй се измаи и Правителството на Народнѣтъ Отбранѣ та повѣри на Трошу председателството на свѣтътъ и управленіето на военныѣ дѣйствія. Отъ другѣ странѣ бывшиѣ само по име ренубликани, отъ които състоеше речениото Правителство и които оставихъ Евгениѣ и всичкѣтъ участници на имперіѣтъ да излѣзѣтъ свободно изъ Францѣ, не можахъ да размыслѣтъ колко бѣше смѣшно това дѣто да оставѣтъ сѣдѣлѣтъ и началството

на Републикѣтъ въ рѣцѣтъ на единъ человекъ посоченъ отъ императора, на человекъ безъ чувство, безъ инициативѣ, безъ убѣжденіе; Тримата Жулеви и тѣхнитѣ сѣтрудници не можахъ да избѣрѣтъ за това другыго освѣнъ пакъ единъ четвъртый Жуль. Отъ него частъ генералъ Трошу ся показа въ всичкото величіе на твърдоглавството си и на ничтожностѣтъ си; отъ него частъ и Парижанитѣ ся убѣдохъ че человекѣтъ, отъ когото толкозъ се надѣяхъ, ходеше найредовно въ черквѣтъ да са моли на светѣ Геновевѣ и никогѣ не излѣзваше изъ кѣщѣтъ си безъ омбрелѣ.

Г. Трошу остави Прусѣтъ да завземѣтъ всичкѣтъ военны мѣста около Парижъ, когато даваше заповѣди да лѣгѣтъ топове, за които не ни обаждаѣтъ да ли ги е испратилъ въ черквѣтъ за да са осветѣжѣтъ, по това е много вѣроятно, защото той безъ сумнѣніе не е забравилъ и тѣзи религіознѣ дѣлжности, който има всякой набоженъ генералъ. Особенно промышля той за своитѣ съотечественници, скытницѣтъ Бретанци, които бѣше довелъ въ Парижъ и бѣше ги распоредилъ въ кѣщѣтъ на гражданѣтъ. Изъ най напѣдѣ тѣзи хора като гледахъ че Парижанѣтъ когато щѣхъ да обѣдѣватъ или да вечерѣтъ не считяхъ предварително *Отче нашъ*, виждашеимъ ся странно това, по малко по малко привикнѣхъ на парижскійтъ животъ, и толкозъ даже щото мнозина отъ тѣхъ ся ранихъ преди да ся оиятъ. Когато генералъ Трошу нареди тѣхъ прекрѣсти ся три пѣти и строго запрети на своитѣ скытници да излѣзѣтъ за напѣдѣ безъ предпазване, като съвременни имъ заповѣдаше да отидѣтъ безъ забавѣ да са исповѣдаѣтъ. Но бѣше късно! . . . тѣ вече бѣхъ савати, както казахъмы.

Между тѣй Парижанитѣ захващахъ вече да негодуваѣтъ за бездѣйствіето на Трошу. Топовѣтъ ся бѣхъ излѣли, скытницѣтъ бѣхъ ся обучили, народната гвардія бѣше ся обрѣжила, а приуготовленіята на чуговныйтъ *Туршиевъ* планъ ся виждахъ че ще да траѣтъ 17 години. Нѣкои отъ по живыѣтъ духомъ намѣрвахъ че 17 години сѣ много за человекѣ, които иматъ хранѣ едѣва за два мѣсеца; тогава генералѣтъ рѣши най послѣ да предприеме първийтъ отъ тритѣ ся знамениты исходы противъ непріятеля, които щѣхъ да го прославятъ. Оставямы на странѣ подробности на тѣзи три исходы които, излѣни въ единъ и сѣщыйтъ калѣкъ, трѣбваше по право да имѣтъ сѣщото слѣдствіе, като състоящы отъ слѣдующыѣ дѣйствія: 1-о Да излѣзѣтъ сѣтрѣжъ за да завладѣѣтъ мѣста съ колкото по голѣмы жертвы бы было възможно. 2-о Да не испращѣтъ никакѣвъ помощ за укрѣпленіе на завладѣныѣ мѣста. 3-ѣ Да напушѣтъ вечеръ

онѣзи мѣста които сж завлаждали прѣзъ деньтъ. Такава бѣше неизмѣнната програма на който генералъ Трошу останѣ всякога вѣрнѣ. Непростително бы было да не поменемъ нищо за прокламаціята, съ която Трошу насърчаваше войниците си преди битвѣтъ; Тѣ дѣйствително сж образцы на оплакваніе и отчаяніе. Войскарѣтъ като ги прочитахъ дохождахъ въ въсьхъ-шеніе и тичахъ на битвѣтъ съ тѣзи выкове: «Нѣма сумнѣніе че преди пладѣ ще се побѣдимъ до кракъ». Ето горѣ-долу и съ държаніето на тѣзи прокламаціи: «Войници, ще нападнемъ на непріятелскѣтъ линіи за да ги разбѣемъ. Азъ съмъ на мнѣніе че това е излишно, защото никога не ще ги разбѣемъ. Надѣвамъ се на васъ, като съмъ убѣденъ че васъ въ не бива ни за словѣ. Напрѣдъ, *маршъ* (!) . . . и не забравяйте че ако не се побѣдимъ то ще е едно чудо отъ светѣ Геновежъ! Богъ да ни е на помощъ! . . . *маршъ*!

Когато се изгуби всяка надѣжда за спасеніе, генералъ Трошу извѣсти съ единъ прокламаціѣ че *Управителтъ на Парижъ не бы никога предавъ градътъ на непріятеля*. Прости нѣкои христіане му направихъ честь да си помислятъ че той ще се убіе самъ. Генералъ Трошу ги извади отъ заблуденіето имъ на другийтъ день . . . като си даде оставкѣтъ. Споредъ системѣтъ на древнитѣ оракулы или прорицатели които сж предказвали бѣдѣето на смъртнѣтъ, Трошу бѣше изрекълъ пророчеството си съ *каламбуръ*. А за да не бы претѣлкува нѣкой и каже че пѣй са подигравамы тука съ честното име на едного отъ честнѣйшѣтъ българскѣ единадесѣтицѣ и да навлечемъ на себе си спрѣхавото негодование на нашего Барабана, потребно е да кажемъ че *Каламбуръ* значи не *Камбуръ*, а играіе съ думы. — Испроводенъ като представитель въ Народното Сѣбраніе отъ единъ Департаментъ на стечеството си Бретанія, той изрече двѣ дълги слова, съ които си стараше да докаже на сѣбратіята си че Януарскѣтъ ледове го не оставили да изгони Пруссѣтъ прѣзъ Октомврія. И убѣди ги, да видите, безъ голѣмѣ мѣжъ, нѣщо, което не е толкозъ ласкателно за сѣбратіята му.

Генералъ Трошу е повече хубавецъ отъ колко грозенъ. Физиогноміята му го показва като *инатинъ*; долната му челюсть е издадена цѣлы три педи отъ лицето му и праведно може да се сматра като най развитата между френскѣтъ войскѣ. Лѣбътъ на главѣтъ му са лѣщи като слонова кость. Никога той не ходи на театро, защото слѣдъ представленіето треба да *излизе*, а той ясно доказа въ времето на парижскѣтъ обсадѣ че има отвращеніе отъ всякаквъ видъ излизаніе. Генералъ Трошу е чловѣкъ много учтивъ, ра-

зуменъ и много предпазливъ. Ако слѣдъ тѣдѣніето види нѣкого отъ братіята си че се дави въ рѣкѣтъ, чака да си смѣли ястіето че тогава тича да го избави, и ето цѣлата система който той приспособи въ Парижъ во *славу святѣ Геновежъ*.

БѢДУЩЕТО НА ГЕНЕРАЛЯ ТРОШУ.

Генералъ Трошу се опредѣлилъ изново членъ на Народното Сѣбраніе и предлага да се основе единъ полкъ святѣго *Карнабита*, който ще да възнаграждава войнишкѣтъ разумность и предпазливость. Слѣдъ разыжданіето на туй Народное Сѣбраніе той влѣзва пакъ въ незначителностьтъ на частныйтъ си животъ отъ който чудно нѣкакъ е излѣзълъ. Именува се князь на светѣ Геновежъ и, ако и да не е вѣроятно това, ИЗЛѣЗВА обаче отъ животътъ единъ день, като се причасти предварително, както отъ само-себе си се разбира това и пада се даже на вся кой войскаринъ, който обожава предпазваніята.

ИСТОРИЯТА НА ЕДИНЪ ВРАБЪ БОЖІЙ.

—0—

Когато са посвѣзехъ и дойдохъ въ себе си отъ страхътъ за милѣтъ си дружкѣ, азъ чухъ добрыйтъ онзи работникъ че прошенъ: Ахъ, кѣтънико! да не закачишъ Чучулинкатъ ми че да видишъ. . .

Карагуйтъ бѣше съзрѣлъ дружкѣтъ ми съ своитѣ бистры и остры очи. Той са подзе и вврѣки въ облацѣтъ право къмъ неѣ; но Чучулигата удари силно крылѣтъ си и се издигна много на високо къмъ небето; Карагуйтъ ѣ погнава и ѣ настига; а та изведнѣждъ свива крылѣтъ си и пада като куршумъ близу при плетѣтъ; но преди да падне на земѣтъ, та раствори крылѣтъ си за да падне по легко и съ едно бързо завъртаніе са серѣ въ глѣстѣтъ и высокѣ трѣвъ. Едвамъ що бѣше паднѣлата, долѣтъ слѣдъ неѣ и Карагуйтъ, по късно вече! Жытытъ, дивытъ и крѣвиншкѣ неговѣ очи, които свѣтъхъ като пламѣкъ, не можѣхъ да ѣ съглѣдѣтъ.

Отчаянъ най послѣ той истрепѣ глѣвливо съ крылѣтъ си и отиде та са не видѣ. . .

О! колко се зарадвахъ! и съ каквъ признателность поблагодарихъ въ себе си азъ на онзи добръ работникъ, който на частъ са притече да защити Чучулинкатъ ми като бѣше са праготвилъ да удари съ чукѣтъ си прокѣтыйтъ Карагуй!

Отъ като преминѣ опасностьта, азъ приближихъ дружкѣтъ си и се разговорохмы като прѣтели; но забѣлжихъ тозъ пѣтъ че та съ твър-

дѣ голѣмо предназначаніе ми говореше. И както всичкиѣ полски жители и селянитѣ, тѣй и тѣя бѣше недозвѣрчива и не открываше сърдцето си кому завѣрше.

При всичко това, както си види, ти си бѣ съставила едно добро мнѣніе за мене, и са убѣди че пріятельтъ ѝ — Врабъ божій има чувствително сърдце; а може бы ти да смисли и онуй предвѣчно пріятелство, което свързва племето на Чучулигитѣ съ онуй на Врабцитѣ, и за туй остави на странѣ серіозността, си и ми приказа нещастіята и опустошеніето си, като ми изброи и всичкиѣ опасности на които е изложенъ видѣтъ ми; защото уви! всякой отъ насъ на тойзи свѣтъ си има и непріятелѣ, — а блаженъ е онзи който има само единъ непріятель!

Младый пріятелю, ми рече, до сега съмъ все сполучвала да избѣгна каначетата, които ни залагатъ дѣцата на челоуѣцитѣ и не знаешъ колко ми бѣше драго и колко за хвалѣ го имахъ туй. Но увѣ! колко теглихъ днесъ отъ туй си възгордѣваніе!

Ный Чучулигитѣ обыкновенно градимъ първото си гнѣздо много рано, кѣдѣ крайтъ на Априлія, тѣй що малкитѣ ни да бѣдѣтъ въ положеніе да вврѣкнѣтъ додѣто еще челоуѣцитѣ не сѣ пожънали. Вѣтрѣ въ посянѣтъ нивы ный намѣрваны долчинкѣ въ пѣкоѣхъ браздѣ, и тамъ набирамы листа, треви и тѣкы клоуцета, че на тѣхъ сѣтсвамы отъ четири до петъ яйца, които сѣ най хубавѣтъ яйца на свѣтътъ, поне както си мислимъ ный. Но никой не може да избѣгне онова што му е писано, и злощастіето много пакти тя гони непрестанно. Първѣтъ ми рожбѣ ѣхъ затри една страшна буря, и единъ силенъ порой завлече и гнѣздото и яйцата ни и малко останѣ да завлече и мене ако не бѣ пристигнѣлъ съругѣтъ ми да ми избави.

Като преминахъ лошото време ный си сгради хмы друго гнѣздо. Но азъ глѣдахъ съ голѣмо прискрѣбіе и безпокойствіе че житото узрѣваше много бѣрже, што малкитѣ ни не щѣхъ да могатъ да исвврѣкнѣтъ преди жетвѣтъ. И обаче горкитѣ толкова куражѣ си дадохъ, што много малкы еще тѣ напустихъхъ гнѣздото и искахъ да трѣгнѣтъ слѣдъ мене и слѣдъ баща си; но азъ какъ да мирясамъ, като ги глѣдахъ че крачка-та имъ бѣхъ слаби и крылата имъ не мѣжахъ да ги удържатъ.

Единъ сутринъ отидохъ много на далечъ за да наберѣ мекы бубулечкы, гасеницы, защото тази храна е питателна и дава силѣ на чадата ни; въ туй време дохожда и господарѣтъ на нивѣтъ съ работницѣтъ си. И когато проклѣтыйтъ сѣриѣ на жьтваритѣ извѣршваше службѣтъ си, открѣхъ вѣтрѣ въ браздѣтъ многоцѣн-

ното ми гнѣздо! Обрадувани тѣзи жестоки челоуѣцы за намѣрваніето си зехъ малкитѣ ми за да ги отгледатъ въ кафесѣ и да са веселятъ съ слушаніето на сладкото имъ пѣніе.

Ахъ! пріятелю, да не дава Господъ никому да му дойде такова нѣщо до главѣтъ. Грабнѣти отъ обѣтіята на майкѣ си, горкитѣ, и затворени кой знае въ какѣвъ страшенъ кафесѣ, какво ли праватъ тѣ сега, и каквы ли горчивы слъзы ронятъ, като не могатъ свободно да дышатъ чистѣйтъ тоя въздухъ и да са вкоокѣватъ сегысъ тогысъ въ бистрыйтъ онзи ситенъ нѣсъкъ!

— Кѣта майка!

— При всичко това азъ ся не отчаяхъ, и надѣвамъ ся еще че ще ги освободѣхъ. Както ся вижда Богъ тя е испратилъ при мене, тѣй што ако щѣшъ да ми помогнешъ, може бы да сполучимъ да ги освободимъ.

— Съ благодареніе ще са постарѣхъ всякакъ да ти помогнѣхъ, рекохъ азъ на новѣтъ си пріятелкѣ. Бѣди спокойна.

— Кога е тѣй, вврѣви слѣдъ мене. Сега жьтваритѣ ще поспѣятъ единъ часъ, защото силната жегѣ отъ единъ странѣ и уморяваніето отъ другѣ сѣ разслабили силѣтъ имъ, та трѣбва да си почиватъ. Да глѣдамы да узнаемъ само кой отъ тѣхъ е господарѣтъ, и безъ сумнѣніе въ неговѣтъ кѣшѣ ще да сѣ малкитѣ ми. А когато трѣгне да си отидѣ, ный ще го послѣдувамы и ще видимъ дѣ ги държи. Майчиното имъ сърдце ще предскаже дѣ сѣ и азъ ще ги намѣрѣхъ.

— Напрѣдъ кога е тѣй! извикахъ азъ съ усърдіе и ревностъ.

И на частѣ вврѣкнѣхмы и ся намѣрихмы отгорѣ надъ работницѣтъ, тѣй што лесно узнахмы оногова, който заповѣдавше и виждаше ся че той бѣ господарѣтъ на нивѣтъ.

Въ туй време видѣхмы отъ далечъ че иде една селянка жена, която посеше вѣстіето. Жьтваритѣ оставихъ сѣрпѣветъ си и като сѣднѣхъ на земѣтъ наредихъ ся на търкало, ядохъ съ голѣмъ охотѣ простото онуй и зараво ястіе, като нѣяхъ отъ смѣхѣтъ стомнѣ и онуй расхладително пѣтіе, което весели сърдцето на челоуѣцитѣ. А отъ какъ ядохъ и си починахъ доволно време, господарѣтъ имъ рече:

— На работѣ! момцы.

А послѣ ся обѣрихъ къмъ женѣтъ и ѣ поблагодари за ястіето.

Тогѣва всички стапѣхъ и зехъ сѣрпѣветъ си. И отъ най напрѣдъ тѣ жьнахъ май бавно, но слѣдъ петъ минуты сѣрпѣветъ имъ *вврѣчахъ*.

А додѣто азъ глѣдахъ ненаситно всичко това, дружката ми бѣше безпокойна, кѣсаше ся отъ нетърпѣніе и въздышаше.

— Ахъ! не ще ли са вѣрне?

— Кой? попитахъ азъ.

— Селянката!

Зачуденъ азъ погледнахъ Чучулигата, която ми рече пакъ;

— Ще идемъ слѣдъ ней.

— Съ благодареніе, но защо?

— Моите маки сѣ въ нейнѣтъ къщи.

— Тѣй ли!

И пристипа селянката тръгна и пий слѣдъ ней, додѣто стигнахмы до единъ малкъ поспртѣнъ къщъ, надъ който ся издигахъ и правяхъ сѣнкъ голѣмы и гъсти дървета, и предъ вратата на който ся играяхъ двѣ малки прелестны дѣтица.

(ще ся продължи.)

ДНЕШНАТА НИ ТЪРГОВИЯ.

Комедія въ едно дѣйствиѣ и дванайсетъ трагически сцени.

— 0 —

ПЪРВА СЦЕНА.

(Единъ тежкъ търговецъ самъ въ писалището си.)
Продамъ нѣма, разноски колкото искашь, приходи никакви, Господжата иска новъ дрѣхъ, кассата пълна съ записи и съ всякакви книжета, слугитѣ си искатъ плататъ, взаимодавцитѣ — паритѣ; отъ другъ страна дѣцата растатъ и иматъ нуждѣ отъ туй и онуй; а времето все едно, ту дъжалъ вали, ту слѣтъ, не знае и то какво прави! зима, вѣтръ все. Боже мой, та какво време.

(влизва единъ отъ слугитѣ).

ВТОРА СЦЕНА.

— Е, Каква е работата?
— Фондовѣтъ сѣ на спаданіе, Г-рю.
— Колко?
— Четыресесть и седмъ гроша и петнайсесть пары.
— Охъ! да му са не види работата . . . ами желѣзницитѣ?

— И тѣ падатъ.

— Ами трамвантѣ?

— И тѣ тѣй.

— Подрага и фондовѣтъ му и желѣзниятъ му пътъ! Трѣбваше ли ми менѣ да ходѣ до Едрене, или по Бешикташь и Ортакой съ кола, когато азъ си бѣхъ твърдѣ добръ тукъ, и вапоритъ всякъ вечеръ ма занѣсваше на острова у дома? Махвай са отъ тука.

(Слугата си отива. Влизва единъ посятителъ.)

ТРЕТА СЦЕНА.

— Добъръ день, Господарю.

— Далъ ти Господъ добро, Господине; заповѣдайте. Какво има, какво нѣма?

— Господарю, азъ съмъ единъ отъ членовѣтъ на настоятелството на Благодѣлното Братство.

— Драго ми е за честитѣ които ми правите съ посъщеніето си.

— Много сте добъръ, Господарю. Вый знаете че туй Братство има единъ свѣтъ цѣль.

— Да, Господине, както и всички други Дружества и Братства.

— Но, Господарю, цѣльта на Благодѣлното Братство е по свѣта и по е достойна за всякъ похвалѣ. То има единъ высокъ и благороднъ цѣль: распространеніето на просвѣщеніето между нашитѣ съотечественици въ столицата.

— Господъ да му е на помощъ.

— Сега, въ едно общо събрание е рѣшено да стане особито представленіе въ честь и ползѣ на туй Братство, и Настоятелството ма е задължило да додѣ да ви поканимъ за да го почтете съ присѣдствіето си. Билетътъ е малка работа, една турска лира.

— Благодарѣмъ ви дѣто сте ма почели.

— Ето ви петъ билети.

— Петъ! но азъ щѣ дойдѣ самъ, защото господа е кефсизъ.

— Но то не вреди, другитѣ четирѣ можете да ги раздадете на пріатели. Сбогомъ.

— Сбогомъ, Господине.

(Посѣтителъ излизва.)

СЦЕНА ЧЕТВЪРТА.

Търговецътъ (самъ) Ето ти и тукъ петъ жлѣты лирички, петъ стотинъ златни грошовце на вѣтъра. Но, нейсе, трѣба да са покажемъ нѣщо и патриоти предъ свѣта. Хайде, не вреди да речемъ.

(Влизва единъ слуга).

ПЕТА СЦЕНА.

— Претѣгнахъ ли варелитѣ?

— Да, Господарю. Всичко 1143 оки. Но Господарю, позволете ми да ви кажѣ че стоката бѣше много добра а вый ѣмъ дадохте на единъ ничтожнъ цѣнѣ.

— Знамъ, но що да ся прави. Имамы нуждѣ отъ пары? Плати ли?

— Не, Господарю, той иска да вдигне сега стоката а че да плати прѣзъ недѣлѣтъ.

— Туй не може да бѣде! ний пазарихмы въ брой.

— Казва че нѣма отгорѣ си готовы пары.

— Като нѣма пары, нѣма и стока! Нека стоп!

— Добъръ господарю. (Слугата си отива.)

— Видишь ли ты, пазари въ брой а щѣлъ да плаща прѣзъ недѣлѣтъ! И това сѣ дневны продажбы. Отъ вървежа на пазарѣтъ ний знаемъ що ще каже да плати прѣзъ недѣлѣтъ.

(Влизва други посятителъ.)

ШЕСТА СЦЕНА.

— Добъръ день, Господарю.

— Далъ ти Господъ добро, Господине, заповѣдайте, що има, що нѣма?

— Азъ съмъ господарю, единъ отъ членовеѣ на Македонската Дружина.

— Драго ми е за честта който ми правите съобщението си.

— Много сте добри, Господарю. Вий знаете че тази Дружина има една свята цѣль.

— Да, Господине, както и всички Дружества.

— Но, Господарю, Македонската Дружина има по-свѣта цѣль, и тя е по-достойна за похвалъ, защото има една високъ и благородна цѣль: събужданіето на Македонскитъ наши братія.

— Господъ да ѝ е на помощъ.

— Сега Господарю, въ едно общо събрание на членовеѣ ѝ е рѣшено да стане представеніе въ честь и полза на тази Дружина, и азъ съмъ задлъженъ отъ странъ на Настоятелството да ви поканя да благоволи-те да го почитете съ присѣствіето си.

— Благодаря ви дѣто сте ма почели.

— Ето ви десетъ билета.

— Десетъ! Но азъ ще дойда самъ, защото Господарю е още кефсизъ.

— Няма зараръ, другитъ деветъ можете да ги раздадете на приятели. Сбогомъ.

— Сбогомъ, Господине.

(Поситителъ си отива)

СЕДМА СЦЕНА.

Тамамъ! уредихмы ѝ. Работата протървѣла. Единътъ оставя петъ, другитъ десетъ. Но менъ не ми изнася да отида нето на едното нето на другото и да ги почитъ съ присѣствіето си. И ка това направятъ монѣ лирки. Тѣ честятъ повече и отъ моето лице.

(Влѣзва единъ слуга)

ОСМА СЦЕНА.

— Кадъ останъ та са забави толкозъ?

— Времето бѣше лошава, господарю, азъ не съмъ кривъ.

— Е, свърши ли нѣщо? събра ли?

— Нищо, Господарю. Вредъ ми казахъ да почакамы.

— Нищо? какъ отъ толкозъ лъры шо имамы да земамы, нѣма ли ни петъ пары? Съ какво ся извиняватъ тѣзи лъжцы?

— Не, Господарю, тѣ не сѣ лъжцы. Но шо да сторятъ горкыѣ, като и тѣ не могатъ да сберятъ.

— Толкозъ знаешъ ты; хайде махай са отъ тукъ. (Слугата излѣзва.) Е сега шо да са прави! Нищо не сбраъ. Кадъ ше на закара тозъ пътъ? Когато имашъ да давашъ, хората си зематъ паритъ; а когато имашъ да земашъ никой ти не плаща! Купувай въ брой, продавай на вересія, па да прокопсашъ. Да но ги вразуми Господъ, друго нѣма шо да са прави.

(Влѣзва третій постителъ).

ДЕВЕТА СЦЕНА.

(Слѣзатъ думы които и въ шеста, съ измѣненіе на М. Д. въ Цариградското читалище, косто има за цѣль

распространеніето на вкуса за прочитъ въ Столицата билети 15.)

ДЕСЕТА СЦЕНА.

Търговецътъ (самъ). Еехъ, ама това са нетърпи! — По дявола и представенія и Братства и Дружини! . . . Шарлагани. Но чакай ты . . . ще зематъ тѣ вече счупенъ паръ отъ мене. Зорланъ не е я! (Влѣзва слугата).

ЕДИНАЙСЕТА СЦЕНА.

— Какво има?

— Злъ, Господарю; Тръ фалимента.

— Кой? казвай скоро! Имамъ ли нѣщо закачка и ний?

— Голѣмъ, Господарю! тѣ сѣ Х. У. З.

— Ше са каже че най послѣ и ний трѣбва да . . .

— Не, Господарю, за Бога!

— Разбра са работата тя, но Богъ да ни е на помощъ.

(Слугата излѣзва и влѣзва четвъртъ постителъ).

ДВАНАЙСЕТА СЦЕНА.

— Добъръ день, Господарю.

— Добъръ день, какво искашъ?

— Азъ съмъ Г-рю, членъ отъ Българското Печатарско Дружество. . . .

— Доста! и ты идешъ, види са, да ми извѣстишъ че сте сторили намѣреніе да представите нѣкое представеніе, че цѣльта на вашето дружество е по-свѣта отъ цѣльта на другитъ, че то слѣдователно е достойно за похвалъ, защото освѣтѣва тъмнитъ ни времена съ започенътъ си редъ изданія, най послѣ че и вий идете да ма поканите за да почитъ съ присѣствіето си вашето представеніе, на косто билетъ е 1 тур. лира и да ми поднесете 20 билета, отъ които 19, като е бодна жена ми, (косто не вреди,) да раздамъ на приятели. На ли тѣй?

— Но, Господарю, кой ви каза тѣй добръ всичкитъ подробности на цѣльта на моитъ визитъ?

— Никой! но азъ прокобявамъ.

— Въ този случай, ето ви, Господарю, 20 билета..

— Не шѣ ни единъ, то сѣ бабини деветини. . . .

— Но, Господарю, вашитъ патриотизмъ, съ който. . . .

— Хайде, вдигај си парпалитъ отъ тука, вагабонтино, смѣнешъ еще да ми говоришъ и за патриотизмъ!

— Но, Господарю, азъ.

— Хайде, измитай са скоро! или ако не.

(Поситителъ си излѣзва и завѣсата пада.)

СЪРДЦЕМЪРЪТЪ.

Имахмы теплотъръ и тежкотъръ и добръ работъ вършамы, (вършамъ хората а то не ний я,) съ тѣхъ; но ето сега имамы вече и другъ единъ мъръ съ който, както ся вижда, има много по-добръ работъ да вършимъ, защото можемъ да ся послужимъ въ нѣкои случаи доста добръ съ него.

Този ново-изобрѣтеніе мъръ е *Сърдцемърътъ*, изна-

мѣренъ въ Русіи отъ доктора Куона или Кыона. Това орѣдіе, както бы рѣкли нашиѣ книжевници, а съчиво или съчино, както бы го казали не книжевниѣ Българи, е причудливо и единствено, съ което д-ръ К. ся обѣщава че може да измѣри всичкитѣ тупанія на сърцето и да разбере непогрѣшно правотѣтъ, както и искренностѣтъ на чувствата, които изразява челоуѣкъ. Отъ това той отива по нататѣкъ та утѣрива че съ сърдцемѣрътъ си може да потвърди лесно, да ли любовта който исказва нѣкое лице къмъ друго провстича отъ сърцето или само отъ устата!

Ако това е истина, а истина може да бѣде ако не е лъжа, тогазъ тежко и горко на онѣзи момы коио искать съ сухи любовны увѣренія да си настанѣтъ коститѣ, а еще по-вече на онѣзи момцы които съ мазны думы само на пусталѣ любовъ мѣркатъ да докопѣтъ истѣтѣтъ зестрѣ на млади вдовци и на ужъ встарѣли момци. Какво ще правѣтъ онѣзѣ лъжовници — полюбвици които до двадесетъ пѣтъ съ ся влюбвали и по нѣтъ, по шестъ пѣтъ съ ся сгодявали! Боята имъ за напредъ не ше може вече да минува.

Каже ли нѣкой на нѣкоѣ невинна глѣбница.

— Душке на душничкѣтъ ми, ахъ, болко тя обичамъ!

— Наистина, друже, ше имъ кажѣтъ, да вѣрвамъ ли това що ми казвашъ? Но я чакай да ся допытамъ отъ сърдцемѣрътъ...

Тогазъ, о, тогазъ поврага всички нѣжности и заклѣванія! Колко за смѣхъ ше бѣдѣтъ лъжцытѣ любовници! А какво ше правѣтъ лъжцытѣ родолюбци!

—о—

РАЗГОВОРЪ БЪ ЕДНА ОТЪ ПО ГЛАВНИТѢ МЕХАНЫ ВЪ КЮСТЕНДИЛЪ.

Вел. Добъръ день, бай Ангеле, що нешто си застоялъ у механата?

Анг. Ехъ, що да правимъ, нѣма дека на друго мѣсто да идѣмъ; до декато бѣше Читалището, тамо се въртѣхъ, па сега тува.

Вел. Абе! наистина що стана Читалището ви, нема нешто да идете тамъ?

Анг. Ахъ! оно умре отъ одавна, нѣ че му правиме и половингодишенъ парастасъ, па ты не знаешъ.

Вел. Та умре а! хемъ да знаешъ, това го е проклелъ Грыцкыо владыка, защото оно стана причина, та еснафите се собирахъ та правиха проклѣтія на него и на привързаницитѣ му мекерета П. Н. и С.

Анг. Невѣруй това бе! на патриката се не хвана проклѣтія, та на тогова ли.

Вел. Бай Ангеле! каква давія ималъ тоя владыка (фанариотинѣтъ) съ нѣкои отъ село...?

Анг. Ахъ! они сѣ затворени още отъ три недѣли, па ты незнаешъ ли?

Вел. Незнамъ я, е защо сѣ затворени?

Анг. Защото ужъ искали некои да го убиятъ, па онѣхъ набѣдилъ и ги затворилъ, та още лежѣтъ некои.

Вел. Е сега дека стой? слушамъ че запопилъ попъ, ама незнамъ дека.

Анг. И я само това разбрахъ, но ако е наистина за срамъ е на целата епархія, защото е злезна въ ферманогъ. Ето иде бае Стоянчо, отъ него че се научиме по точно, защо той е по вѣрешенъ.

Ст. Я рекохъ, че крыете шишето отъ мене, та да ви не глобимъ една бѣла, но па че ви глобимъ. Е, добъръ ви день сега?

(И двамата далъ ти Богъ добро) Що има?

Ст. Не дохожда ли тука попъ... ий?

Анг. Не видохме го, защо че ти?

Ст. Напи поповето си правихъ Читалище, ама само

за нѣхъ, та днеска сѣ се собралѣ и ме пратихъ да го найдемъ и него.

Анг. Я знамъ колку че го удражѣтъ тѣ, колку що го удражаме и нѣе: че по закупатъ столове, книжки и друго, па послѣ че си ги разнесѣтъ по домовете си по вѣтелните отъ тѣхъ. Земи примѣръ отъ нашето.

Вел. Бай Стоянчо бе! па по механите ли тражишъ поповето?

Ст. Е шо да правимъ, такъвъ е сега свѣтътъ. (Въ това време Вел. съгледа единъ френецъ дека заминава по улицата и истрѣча да го гледа, а па Ангелъ когато пойде и той да го гледа, строни шишето съ ракията и каза:) Ето шо ми искара тоя френецъ.

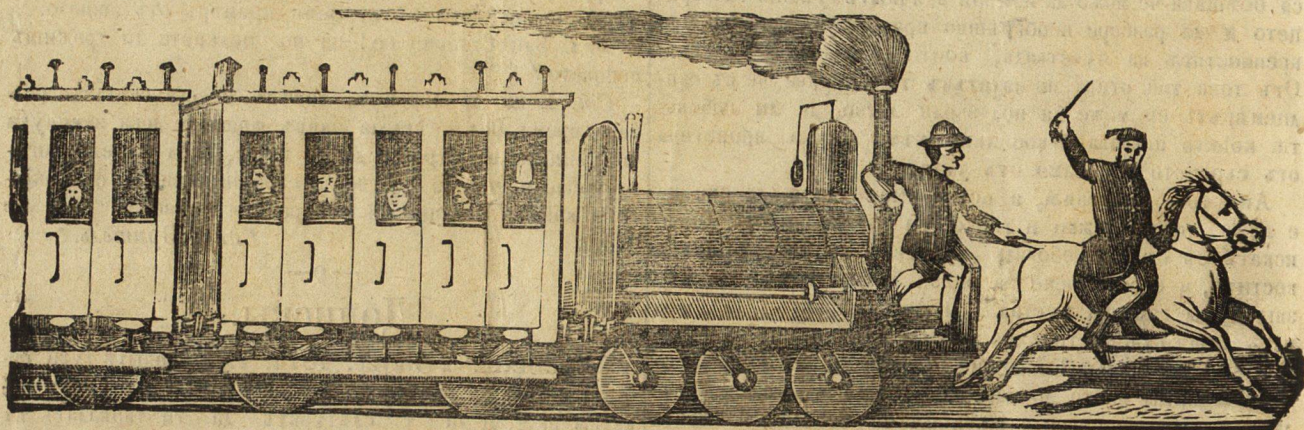
Единъ Зрителъ.

—о—

ДОПИСКИ.

ТЕТЕВЕНЕ. 2 Януар. 1874. «Училищныѣ тука работы сѣ тѣй курдисаны отъ време, што и безъ нѣкквы настоятъ тѣ слѣдувать да сѣ търкалягъ въ кръгътъ си. Общината ни одавна е починала, но когато потрѣба да са забѣлжи на учителитѣ съ кого трѣба да са прѣгелѣтъ и отъ кою на далечъ да стѣлѣтъ, ше видѣте сума общинари. Учителѣ ймамы 3-ма и учителкы двѣ, а какво прѣдавать тѣ не е потрѣбно нѣкой да знае нѣто пѣкъ трѣба нѣкой да сѣ мѣси, зашто чаркѣтъ на училището сѣ развали. Тѣзъ денѣ наричанитѣ общинари сѣ сѣбирали и рѣшили слѣдующыѣ двѣ важны и народополезны точки: 1о Учителитѣ да сѣ не водѣтъ съ младежытѣ и 2о младежитѣ да не стѣпѣтъ въ училището! А еще по важното е, че тѣзи двѣ мѣрки сѣ потвърдени нѣтъ Н. Прѣство, който е приавилъ че, въ случай на нарушеніето имъ и Правителството щѣло да стане даваджія! Учителитѣ си давахъ тѣи дни оставкытѣ, но кой діаволь ги е подболя на това, не знаѣмъ, знаѣмъ само че тѣ сѣ при-вѣквалъ и дваждъ и триждъ на Правителството!...

КАЗАНЛѢКЪ. Единъ дописникъ отъ този градъ, останалъ отъ времето на Шутошовото сарафладѣваніе, расправа на дълго и широко за състояніето на училищныѣ въ тойзи градъ заведенія, за съставенитѣ Дружества или Братства и потвърждава допискѣтъ си въ 12-ый брой «Шутоша», като прибавя че читалището было полумѣртво, че недѣлното училище слѣдъ единъ животъ отъ два мѣсеца свѣршило, като са не знае що е станѣлъ капиталѣтъ му отъ 2½ хыляды гроша, и че жѣлае по честитъ и траенъ животъ на Ученичскѣтъ дружинѣ, крѣто имала 50 члена, и че, заголѣмъ смѣхъ и укоръ на свѣтътъ, единъ отъ учителитѣ былъ причина за нейното съставяніе, който и всѣкѣ недѣлѣ расказвалъ на членовѣтъ на тѣзи Дружинѣ какъ ставалъ вѣтѣрътъ, какъ грѣмѣтъ и трѣскавицата, отъ дѣ происхождатъ и какъ ставатъ банитѣ и пр. пр., когато двонцата други по благоразумни учителя и днесъ еще не знали вратата на стаѣтъ, дѣто ставало туй глупаво събраніе. А всѣчко това е писано да сѣ вмѣсти въ «Шутоша» и да размѣе свѣтътъ. И наистина, гласно са насмѣ «Шутошъ» на будалашинѣтъ на първыѣтъ отъ учителѣтъ и високо оцѣни благоразумното прѣпазваніе на другыѣ двонца. Но онова, което го най много заинтересува въ тѣзи допискѣ, то е похвалната онази постапка на махаленитѣ отъ въокъ кулѣ, които, за да послужѣ по добръ ва градѣтъ и да отговори на назначеніето си училището имъ, продали го на единъ Турчинъ отъ Исова, който отъ своѣи странѣ имѣлъ добринѣтъ да го предаде на одного отъ сѣщыѣ пакъ махалены за да го употреби въ общѣ махаленскѣ ползѣ — като училище. Негова милость до толкозъ добръ отбиралъ отъ училища, штоо видѣлъ за нужно да почне

Какво искашъ? Остави ма че бързамъ.

образование на махалката отъ своите коние, крави и биволицы, които и почнахъ вече да възпитава вътрѣ. Безсловесните животни трѣбва да са образуватъ, казвалъ той, словесните сѣ си и тъй словесны и за тѣхъ науката е излишна.

Единъ въпросъ отъ «Шутоша». На кой отъ тѣзи два вида животни принадлежи тоя нова мода възпитателъ.

— О —

Увѣрять нѣкой си че жената е равна съ мъжътъ. Какво искашъ да кажешъ съ това? Безъ съмнѣние че отъ сега нататкъ трѣбва и мъжѣтъ и женѣтъ да кърмятъ дѣцата наредъ по шестъ мѣсеца. Освѣтъ това, шестъ мѣсеца мъжѣтъ трѣбва да носятъ фустанъ а женѣтъ панталони и обратно. Но защото досегашните корсета сѣ много малки и сѣдователно за нѣкой мъжъ не бы ся намѣрило корсе, «Шутоша» съ благодарение са научава че «Левантъ Таймсъ» сѣ зель мѣрки и отъ тѣзи страна да заслужи на Българитѣ, като е поручалъ въ Англія да му испратѣтъ нѣколко гапора съ корсета. Туй необходимо за Българитѣ труфило ще са продава съ пешини пары, а на предплатившитѣ обонаты на «Левантъ Таймсъ» ще са дава джуба.

— Между другитѣ интересны повинки, които съобщава вѣстникъ Дунавъ, ний прочитамъ и слѣдующата: «Пипшатъ отъ Мачинъ, че нѣкой си Молдованецъ на име Иванъ, отъ селото Пасика, въ Мачинското окръжие, като прѣкарвалъ 500 овци прѣзъ езерото Ласиме, ледоветѣ ся счупили и около 390 овци ся удавили, и другитѣ макаръ и да ся избавили, но защото ся были измокрили, захванали да умирахъ по едни по двѣ!»

Споредъ «Шутоша» туй извѣстие интересува не токозъ Молдованеца Ивана, който изгубилъ и губи овцитѣ си, колкото самаго «Дунавъ», комуто ся стига душата че останалитѣ живы овцы и опредѣлены да мрѣтъ поради измокраніето си, не умирахъ изведнѣжъ та да ся избави и Иванъ и Редакцията на Дунавъ по съ време, ами мрѣтъ по едни, по двѣ на годинѣтъ, разбира ся, и Дунавъ една слѣдъ нѣколко години ще може да съобща интереснѣтъ повинка на читателитѣ си, че Иванъ останалъ съвършено безъ овцы!

телеграфическы депешы

ВЕЛЕСЬ. 1-ый Январ. 1874 Имамъ си велики хора, не отъ нашата народность учители, кои преподаватъ и трипографіѣ. Не сме кесатъ и съ други видъ хора, които при заднѣтъ ся иматъ и прѣдны мысли . . .

ТАМЖЕ. На 8 Января единъ попъ и Къой башията отъ Башино Село, еже скажется Паша Къой, дойдохъ въ училището, за да кажатъ на учителитѣ че е заблужденіе туй дѣто учать дѣ-

цата по бугарски, ербо Велешане су Сърби. Единъ отъ учителитѣ си позволихъ да нѣтера на-прѣкъ тѣя просѣгителѣ, кои повдигнахъ даиѣ въ Митрополіѣтъ, и спечелили бы, ако вашето (Шутошовото ли?) вѣшегласіе не бы оправдало учителя.

ПРАЗДНИКОСЛОВЪ

НА ЦАРИ РАЖДАНЫТЪ

или

Дни праздничны за различнытъ общества въ 365 тѣхъ дни прѣзъ годинѣтъ.

Турцитѣ	празднуватъ	8	праздника и	52	петѣка.
Гърцитѣ	«	44	«	52	недѣля.
Българитѣ	«	43	«	52	«
Арменцитѣ	«	21	«	52	«
Католицитѣ	«	23	«	52	«
Протестантитѣ	«	1	«	52	«
Еврейтѣ	«	25	Пасха	«	52 сѣботы
				165	364

364 недѣля
165 праздници

529 дни, въ които Цариградъ не работи въ едни годинѣ.

Нека намѣри сега сери ослѣдитъ вѣстникъ Влкъ колко дни работятъ различнытъ народи, които живѣятъ въ тозъ голѣмъ градъ.

СТИХИРА въ субботу А. Постова.

— Великихъ тайнъ фенерскихъ служителей послѣдователь вѣрный былъ еси, и Вѣкомъ яко щипомъ крѣпкъмъ себе обложивъ теплый ихъ поборникъ былъ еси, благодать же сребренную съ Юго-Сѣвера пріимъ, всѣхъ Болгаровъ блядословіемъ ушеса проглушилъ еси.

НА ХВАЛИТЕХЪ.

Вѣрныхъ единонадесяточисленыхъ ликъ, въ православнѣишемъ Влцѣ изобразивыйся и родогубіемъ своимъ себе прославилъ тишыйся, пріидите, О багряноносцы невѣрнии, съ Барабаномъ восхвалитѣ.

Дважды.

КОНДАКЪ тогоже.

Протестъ единонадесятыхъ яко щитъ, въ столпѣхъ Вѣка твоего пріемъ, противныя попрахъ еси Куко высокоглаголивый, и вѣищемъ фенерскимъ вѣнчалъ еси вѣчно, яко непобѣдимый.